ל) [ברכות מז.] שבת קכו: פסחים לה: בילה יג:,

ב) ממורה ה: ג) וכסף שאיו

עליו לורה מלשון סומא שאין לו עינים. ערוך], ד) [ב״מ מז:],

כ) ועי׳ בתוספות שבת הכת.

ו) ונזיר יב. גיטין סד. חולין יב.],

ט) [דברים יח], י) [ד"ו שייך לעיל במשנה], כ) ל"ל אשר לעיל במשנה], כ) ל"ל אשר

מהחו. ל) בס"ח: לו, מ) וע"ם

תורה אור השלם

ְּמָאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נְתַתִּי לְכֶם הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נְתַתִּי לְכֶם

מָמֶנוּ הְרוּמֵת יְיָ מַעֲשׁר מִן מָמֶנוּ הְרוּמֵת יְיָ מַעֲשׂר מִן

וַפַּנְצָשֵּׁוּ. במו בו יוּ כּוּ 2. כֵּן הָּרִימוּ גַם אַתֶּם הְרוּמֵת יְיָ מִכּׁל מִעְשְׂרֹתֵיכֶם

אָשֶּׁר הָּנְתָתֶּם מְמֶּנּוּ אֶת יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מְמֶּנּוּ אֶת הָרוֹמֵת יְיָ לְאַהֲרֹן הַכֹּהַן:

הַבֶּסֶף בִּיִּדְרָּ וְהָלַכְתָּ אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ

וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ

תקחו מאת בני

במדבר יח כו

במדבר יח כח

מַרָתָּ אֲלֵהֶם כִּי

:המעשר

אֵלהָיך בּו: אֱלֹהָיך

ואל הלוים תדבר

. ומעילה

ה ונתן], ו) [לקמן סא:],

כל. ע״שו.

בו א מיי׳ פ"ג מהל' תרומות הל' יג טור י"ד סימן שלא: בו ב ג מיי' פ"ו מהל' עירובין הלכה כב סמג עשין א טוש"ע א"ח סימן תט

מעיף ח: סעיף ח: ד מיי' פ"א מהל' עירובין הלכה טז סמג שם טוש"ע א"ח סי שסו סעיף [ג] י:

בש הו מיי׳ פ״ו שם הלכה כב סמג שם טוש"ע א"ח סימן תט סעיף ח: ז מיי׳ פ״ד מהלכות תרומות הלכה ו:

מוסף רש"י

ואת אכסניא. חיילות של מלכי ישראל המוטלין על בני העיירות לזונן, להגין עליהם מאויציהם וישראלים הן והרי הן כעניים הואיל ואינן במקומן (פטחים לה: ובעי״ז ררכוח מז. וווורח קכז: וחוכה ובמעשר ראשון שנטלה כו׳ פשיטא. קס״ל תרומת מעשר שהלוי נותו להפריש והפרישו הודם שנתו המעשר השפרים קודם שנתן התעשכת ללוי (שבת קכז:). שהקדימו בשבלין. ישראל היה לו להפריש תרומה גדולה תחלה. ליספר ש מדינים בדינים מנוסא, דכתיב (שמות כב) מלאתך ודמעך לא תאחר, מלאתך אלו בכורים, מכאן שהמקדים תרומה לבכורים לוקה, ודמעך זו תרומה, שאם הקדים מעשר לתרומה לוקה, והני מילי משנתמרח בכרי לוקה אם הקדים מעשר לתרומה, אבל הקדים מעשר לתרומה בשבלים אינו לוקה (שבת קבו:) ולוי קדם את הכהן ונטל מעשר בשבלים קודם שנטל כהן תרומה גדולה, נמנאת תרומה גדולה של כהן בתוך המעשר הזה אחד מחמישים התפסר האם מחד לתחתים שבו לגד מתרומת מעשר שעל הלוי להפריש תרומה ממעשרו ורררות מו.. וכדר' אבהו. לשמעינן מתניתין דהכי הוא כדר׳ אבהו דפטר ליה ללוי מתרומה גדולה שבו מחח. מעשר ראשון שהקדימו בשבלין פטור מתרומה גדולה. שהיה לו לכהן ליטול תרומה גדולה תחילה, שהרי קראה ראשית, והלוי אחריו מעשר במה שמשייר, חה שנטל מעשר תחילה ונמנא שלא הורמה תרומה גדולה ממעשרו, וישראל לא יתן לכהן שמשייר, נמצא כהן מפסיד, פטור הלוי מתרומה גדולה שנמעשל זה (ביצה יג: וכעי"ז פסחים לה: ותמורה ה:). שנאמר והרמותם ממנו תרומת ה'. גלויים כתיג גני תרומת מעשר (שבת קכז:) ופירש ומה היא התרומה, לתרומה, בכרי. משנתמרח, נפטר לוי מהאי קרא (שם). עליך אמר קרא. שלא מאמר כן (שם). מכל תאמר כן (שם). מכל מעשרותיכם תרימו את כל תרומת ה'. נפרשת לויים כתיב ואל הלויים תדבר, וכמיב בהאי קרא את כל תרומת ה', כל לד תרומה שבו מייבים להפרים (ברכות מז:) מאכם הקדים לוי את הכהן בכרי וקבל מעשרותיו קודם שיטול כהן תרומה גדולה מן הכרי, לריך להפריש הלוי מן המעשר תחלה אחד מחמישים המעשר תחלה אחד מחמישים לתרומה גדולה, ויחזור ויפרים מלומת מעשל (במדבר יח כים). ומה ראית. אימא איפכא (ביצה יג:). האי

אידגן. משעה שנתמרח בכרי

(ז) רשב"א גרים מכל מתנותיכם תרימו. דאיירי בתרומה גדולה הבל מכל מעשרותיכם י) תרימו בתרומת מעשר קמיירי: ובה ראית. מפרש ריב״ה מה רחית לחלק בין הקדימו בכרי

להקדימו בשבלין אימא בהקדימו בכרי נמי פטור מתרומה גדולה הואיל ולא הוקבע עדיין למעשר וקרא דמכל מתנותיכם אתי לחיובי בראה פני הבית אבל לא יתכן לפרש האי ומה ראית נימא איפכא לחייב הקדימו בשבלין ולפטור הקדימו

בכרי דאין זו סברא: וקא משמע לן דאין חומש מעכב. וא"ת אמאי לא פשיט מהכא בפרק הזהב (ב"מ דף נד.) דאין החומש מעכב וי"ל משום דאיכא למידחי ולאוקומי כשנתן החומש ואף על גב דמילתה דפשיטה היה הגב מעשר

ראשון נקט מעשר שני: שפראו על גב אסימון. פ״ה מעה בלא לורה והא

דמחללין מעשר שני על אסימון לר׳ דוסא טפי ממעות הניתנין לסימו לבית המרחץ בפרק הזהב (ב"מ לף מו:) היינו משום דאסימון עשוי במשקל ורוחב כראוי ואינו מחוסר אלא צורה ובדבר קל יטביעו כמה מהם וקשה לר"ת דגפרק במה אשה (שבת דף סה.) אמר אי משום לורתא ליעבד לה פולסא משמע דיש עליו לורה ובהזהב אמר מאי אסימון פולסא וי"ל לפ"ה דקרי אסימון לכל דבר שאינו עשוי כהלכתו או של כסף ואין עליו לורה או של עץ ויש עליו לורה:

ובתן הכסף וקם לו. ואף על גב דבעלמא שוה כסף ככסף הכא איכא מיעוטא דדרשינן האי קרא בכלל ופרט וכלל וכן משמע בבכורות דתנן בפרק יש בכור (דף נא.) אין פודין לא בעבדים כו' ולא בהקדשות ומפרש בגמרה ולה הקדש בכל אלו וגבי בכור דריש בכלל ופרט וא"ת דאמרינן במעילה (דף יד.) בונין בחול וחח"כ מקדישין אלמא מחללין מעות הקדש על הבנין וי"ל דלענין זה חשיב תלוש ולבסוף חברו תלוש אי נמי התם חשיב תלוש טפי כיון דאי לא קדיש עומד למלישה: באן בעירובי תחומין. פ״ה עירוני תחומין אקנויי שביתה הוא

וקטן לא אלים למיקני. וקשה דבפרק בתרא דמעילה (דף כא.) אמר גבי שלח ביד חרש שוטה וקטן עשה שליחותו בעל הבית מעל ופריך והא לאו בני שליחות נינהו ומשני עשאוהו כההיא דנתנו על הפיל והוליכו על הקוף והוליכו הרי זה עירוב אלמא איתעביד שליחותייהו הכא נמי איתעביד שליחותייהו אלמא אפילו

ואת אכסניא (6) דמאי אמר רב הונא תנא בית שמאי אומרים אין מאכילין את העניים דמאי ובית הלל אומרים מאכילין את העניים דמאי: ובמעשר ראשון שנמלח כו': פשימא לא צריכא שהקדימו בשבלין ונמלה ממנו תרומת מעשר ולא נמלה ממנו תרומה גדולה וכדר' אבהו אמר ריש לקיש דאמר ר' אבהו אמר ריש לקיש 🌣 מעשר ראשון שהקדימו בשבלין פמור מתרומה גדולה שנאמר ו והרמותם ממנו תרומת ה' מעשר מן המעשר מעשר מן המעשר אמרתי לך ולא תרומה גדולה ותרומת מעשר מן המעשר א"ל רב פפא לאביי י אי הכי אפילו הקדימו בכרי נמי א"ל עליך אמר קרא (כ) מכל מעשרותיכם תרימו את כל תרומת ה' ומה ראית האי אידגן והאי לא אידגן: ובמעשר שני והקדש שנפדו: פשיטא לא צריכא שנתן את הקרן ולא נתן את החומש וקמ"ל דאין החומש מעכב: אבל לא במבל: פשימא לא צריכא במבל מבול מדרבגן וכגון שזרעו בעציץ שאינו גקוב: ולא במעשר ראשון שלא נמלה תרומתו: פשימא לא צריכא שהקדימו בכרי ונמלה ממנו תרומת מעשר ולא נמלה ממנו תרומה גדולה מהו דתימא כדאמר ליה רב פפא לאביי קמ"ל כדשני ליה: ולא במעשר שני והקדש שלא נפרו: פשימא לא צריכא שפראן ולא פראן כהלכתן מעשר שפראו על גב י אסימון ורחמנא אמר יוצרת הכסף י כסף שיש עליו צורה הקדש שחיללו על גב קרקע דרחמנא אמר יונתן הכסף וקם לו: מתני ב השולח עירובו ביד חרש שומה וקמן או ביד י מי שאינו מודה בעירוב אינו עירוב ואם אמר לאחר לקבלו ממנו הרי זה עירוב: גבו' וקטן לא והאמר רב הונא קטן גובה את העירוב לא קשיא כאן גבעירובי

תחומין כאן דבעירובי חצירות: או ביד מי שאינו מודה בעירוב: מאן אמר רב חסדא כותאי: ואם אמר לאחר לקבלו הימנו הרי זה עירוב: וליחוש דילמא לא מממי ליה כדאמר רב חסדא בעומד ורואהו ה"ה"ג בעומד ורואהו וליחוש דילמא לא שקיל מיניה כראמר רב יחיאל חזקה "שליח עושה שליחותו הכא גמי חזקה שליח עושה שליחותו והיכא איתמר דרב חסדא ורב יחיאל אהא אתמר דתניא י נתנו לפיל והוליכו לקוף והוליכו אין זה עירוב ואם אמר לאחר לקבלו 🕫 הימנו הרי זה עירוב ודילמא לא ממטי ליה אמר רב חסדא בעומד ורואהו ודילמא לא מקבל ליה מיניה אמר רב יחיאל חזקה שליח עושה שליחותו אמר רב נחמן בשל תורה אין חזקה שליח עושה שליחותו

על הקוף ופיל הרי זה עירוב ועוד לפירושו משמע דאי הוה אלים למיקני הוה מהימני ליה והוי עירוב וא"כ היכי פריך בסמוך ודילמא לא ממטי ודלמא לא שקיל מיניה דכיון דמהימני ליה ממטי ליה ואי לא שקלי מיניה יחזור לכן נראה לפרש דעירובי חחומין הואיל ואסמכוה אקרא חמירי ולא הימנוהו רבנן ולא הוי עירוב אם לא בעומד ורואהו וההיא דמעילה דנחנו על הקוף דהוי עירוב מיירי נמי בעומד ורואהו דכשאינו עומד ורואהו לא הוי עירוב כדתניא בשמעתין נתנו לקוף והוליכו אין זה עירוב ולכך קתני במעילה על הקוף משמע דרואהו דאינו סומך על חכמתו והכא בשמעתין קתני לקוף משמע דסומך עליהם יואף על גב דבפ״ק דפסחים (דף ד:) אמר גבי בדיקת חמך המנינהו רבנן בדרבנן היינו בבית שלהם דרמי עלייהו אבל שליחות איכא למימר דמייאשי וכעין זה פ"ה לקמן גבי חזקה על חבר ובירושלמי נמי מחלק בין אמר לא וערב בין אמר לא ואערב לך:

וליחוש דילמא לא שקיל מיניה בדאמר רב יחיאל. וא״מ מאי קא פריך ומאי קא משני הא מדיוקא דמתני׳ שמעינן דחוקה שליח עושה שליחותו דקתני ביד חרש שוטה וקטן אין זה עירוב הא ביד פיקח הרי זה עירוב ו"א דהתם סומן עליו בינו חגנאל לגמרי אבל הכא שאמר להם 0 לקבל מהם דלא סמיך עליו בכל השליחות ממנע ולא עביד משום הכי פריך ומשני דאפילו הכי רבינו חגנאל אותם הליחותו: להיכם שליחותו: להיכא איתשר דרב הבדא ובו". וא"ת אמאל לא איתמת מילתייהו אמתניתין דהכי נמי לריך לשנויי ובמעשר האשות בריא שירוב ביד אמתניתין י"ל דס"ל דטעם דמתניתין דאין זה עירוב לאו משום דלא מהימני אלא משום דלא אלימי למיקני (ס) תחומין והשתא לא קשה השוא השוא השוא השוא בירי שרוני ביד מתונלה איל לשני שרונים שליום שרונים שרו

מידי אמתניתין דמהימני להו ° וברייתא דמעילה מי דקתני אפי׳ לפיל הוי עירוב לא שמיע להו ומתניתין דמעילה איכא לשנויי אוקימנא בעירובי תחומין, אבל שינויא אחרינא דמשני התם דעשאוהו כמעטן של זיתים דהא דניחא ליה חשיב כמעשה:

שילויתן מטוריצמן דרופות בגו נעשה דגן וימון דאיתר וימון לאיתר מלה עליו רשות כהן תחלה, דכתיב ראשית דגנך חתן לו (ברכוח מו:) הלכך כי שקלה לוי בעי אהדורי לכהן חרי ממאה שבו ברישא והדר אחד מעשרה (שבת קבו:) ודאי לא אידגן. בשלנים אל אידגן ולא חלה עליו רשות כהן (ברבות m). ולא גתן את הדומש. מעשר שני והקדש אם הבעלים פודין אומו מוסיפין חומש (שם). ולא במעשר ראשון וכרי פשיטא. דהייט טבל (שם). שהקדימו בכרי. לאחר שנחמרת והוקבע לתרומה מן התורה קדם לוי את הכהן ונטל מעשר ראשון תחלה, ואחד מממישים שבו ראר לתרומה גדולה לכקן, ושלא נעלה מרוממו דקמני לא תרומת מעשר קאמר אלא מרומה גדולה (שם). בדאמר ליה רב לאביי. לעיל אי הכי אפילו הקדימו בכרי (שם). אסימון. כסף שלא נקבע בו זורה וקורין לו פלאו"ץ בלע"ז (שם). חזקה שליח עושה שליחותו. כל השלוחין עושין שליחותן ומחוקינן להו בכך, מאחר שנתרלו בשליחותם (חולין יב.).

אכסניא. חיילות מלכי ישראל שמטילין אותן על בני העיר לזוכן והוו להו כעניים שהרי אינן בבתיהן: שהקדימו בשבלין. לתרומה גדולה דמן התורה התרומה קודמת למעשר דראשית קראה רחמנאש ומן המותר הוא נותן מעשר ראשון ללוי ועכשיו הערים הלוי וקדמו

כדי שלא יחסרנו כהן אחד מנ׳ במעשר: מכל מעשרותיכם. בלוים כתיב: תרימו את (ג) כל תרומת ה'. אפילו תרומה גדולה: ומה ראית. דמוקמת קרא דחיוב בהקדימו בכרי וקרא דפטור בהקדימו בשבלים: האי. הקדימו בכרי אידגן וכיון דנקרא דגן נעשה טבל לתרומה כדכתיב (דברים יח) ראשית דגנך: והאי לא אידגן. וכי שקליה לוי עדיין לא היה טבול לתרומה: ולא במעשר ראשון שלא נטלה תרומתו. קס"ד בתרומת מעשר קאמר וקא פריך פשיטה: לה נלרכה שהקדימו בכרי. והא תרומה דקאמר היינו תרומה גדולה דחזי לאפרושי מיניה מקמי דליפרשי מעשר מיניה קאמר: כדחמר ליה רב פפח לחביי. לעיל בשמעתין: אסימון. מעה בלא לורה. פלטו"ן בלע"ו: ונסן הכסף. במקדיש שדהו כתיב ויסף חמישית כסף ערכך (ויקרא כו): בותנר' שאינו מודה בעירוב. כותי: גבו׳ גובה את העירוב. מבני חלר ומערב עליהם: עירובי חלירות. דערובי רשותייהו בעלמא הוא הלכך ממילא מיערב ואע"ג דאין מעשה הקטן כלום לא איכפת לן כדתנן לקמן (דף עא.) בעל הבית שהיה שותף עם שכיניו א"ל לערב אבל עירובי תחומין אקנויי שביתה הוא וקטן לא אלים למיקני: י לקבל הימנו. קודם שיגיע שם והמקבלו עירב עליו: דילמא לא ממטי ליה. קטן עד לידו של מקבל: בעומד ורוחהו. עד שמוליכו: ודלמח ההוא לא שקיל מיניה. ולא מערב ליה אף על פי שהבטיחו: קוף ופיל פעמים שהן מלומדים: בשל חורה

אין חוקה כו'. כלומר לא סמכינן

אחזמה

עד דחזינן דעבד:

הגהות הב"ח (מ) גמ' ואת האכסניא דמאי ואמר (ב) שם אמר קרא תרימו את תרומת ה' מכל מעשרותיכם ומה ראית: בלוים כתיב תרימו תרומת ה׳ מכל מעשרותיכם אפילו מרומה גדולה: (ד) רשב"ח גרים לריך . להתחיל תרימו את תרומר ה' רשב"א גרים וכו' מכל מעשרותיכם בתרומת כל"ל ותיבת תרימו נמחק: (ה) ד"ה והיכא וכו' דלא למיקני והשתא: אלימי

גליון הש"ם

, תום' ד"ה כאז. ואע"ג יבפ"ה דפסחים. נחי' כתנתי לתמוה דהתם מעידים שבדקו ומאמינים להם בדרבנו וה"נ י"ל דאם באו ואמרו העירוב נאמנים אבל הכא הא לא מיירי מזו אלא ששלחם לטרב דבוה אמי בשולח לנדול לריכים לבא עליה מדין חזקה שלים עושה שליחומו והך חזקה לא אמרינן בקטן ולע"ג: תום', ד"ה והיכא. וברייתא דמעילה וכו'. לא הוו לריכי כיון דעל מתניתין לחוד לא לריך לשנויי רק מכח לרוף ברייתא דמעילה מש"ה דייקי יותר על הך ברייתא לחודיה מ"ש במהרש"א לא ידענה וכו'. בעניי לא ידענא מאי קושיא הא י"ל דוהו מפשט פשיטא להש"ם דקוף ופיל לא

לעזי רש"י

פלטו"ן [פלדו"ן]. עשת, גולם (חתיכת מתכת לפני

העירוב. מאן אינון שאינן מודים בעירוב אמר רב חסדא כותאי. אם אמר לאחר לקבלו ממנו, ועומד ורואהו כדרב חסדא עד שמגיע אמר לאחר לקבלו ממנו [הרי זה עירוב]. כ) ודילמא לא מקביל ליה. אמר רב יחיאל חזקת שליח עושה שליחותו ומקבלו.

א) אולי 5"ל כר"א אמר ר"ל שהקדימו בשיבולין וכבר פירשנה כל"ל ואולי פירש כן בפ"זו על ברכות דף מ"ז ע"ב. ב) 5"ל ודילמא לא ממטי ליה אמר רב מסדא בעומד ורואהו.